

n.registrator@regeringskansliet.se
n.remisser.ff@regeringskansliet.se

Laxå kommuns remissvar för "Ett land att besöka", En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring, SOU 2017:95
Näringsdepartementets dnr N2017/07438/FF

Investeringsstöd för att skapa fler bäddar inom naturturismen på landsbygden

Naturturismen i Sverige kan växa betydligt. Ute på landsbygden är naturturismen en näring som i stor utsträckning kan bidra till en levande landsbygd där arbetstillfällena kan skapas och lokal service kan bibehållas. Bristen på så kallat exportmoget boende är enligt marknadsaktörerna det största hindret för besöksnäringen utveckling på landsbygden. Visit Swedens utländska representanter och regionernas besöksutvecklare kan vittna om detta. Det boende som finns svarar många gånger inte upp mot det marknaden efterfrågar. Det är inte bara en volymbrist utan även en standardbrist. Stora kundgrupper önskar dusch och toalett på rummet och man vill inte bo i våningssängar. Det finns åtskilliga små så kallade "livsstilsföretag" på landsbygden som inte klarar expansion fullt ut med egna medel och där banker och finansbolag dessutom inte ställer upp.

Industriföretag kan få investeringsstöd för köpa en maskin men besöksnäringens företag kan inte få motsvarande stöd för att skapa fler bäddar med efterfrågad standard. Skälet till avslag är vanligen att det finns flera besöksnäringens företag i området och att ett stöd till ett företag inte skulle vara konkurrensmässigt korrekt. Detta är ett stort hinder för tillväxt i besöksnäringen och behöver få en lösning.

Vi önskar en skrivning om att regeringen bör komma med förslag på hur investeringsstöd kan ges till mindre besöksnäringens företag på landsbygden.

5 Digitaliserad besöksnäring med fokus på delnings- och plattformsekonomi

Spännande läsning med tonvikt på framtiden. Det är i och för sig bra att ligga i framkant när det gäller "delningsekonomi, kollaborativ ekonomi, plattformsekonomi, peer-to-peer economy och crowd economy". Men det hjälper inte naturturismföretagare som får sin koppartråd avklippt, saknar mobiltäckning, inte kan se vilka bokningar de har och heller inte kan ta betalt.

När målsättningen är att 95 % av Sverige ska ha bredband befinner sig åtskilliga naturturismföretag på landsbygden i de 5 % som inte får bredband inom närtid. Det ligger i sakens natur att många av de bästa naturupplevelsena ligger i områden långt bort från tätbefolkade storstadsområden. Hit kommer fibern sist av alla om den någonsin kommer.

Vi föreslår att tillägg görs i Förslag på sid 133 med en skrivning där det betonas att fiberutbyggnaden påskyndas på landsbygden så att naturturismföretagen kan verka samt att regeringen vidtar åtgärder där marknadskrafterna eller bidragssystemen inte räcker till.

6 Kompetensförsörjning

Vi saknar i utredningen kollektivtrafikens stora betydelse för kompetensförsörjningen på landsbygden. För ett företag inom naturturism är det grundläggande problemet inte brist på kompetens utan brist på pendlingsanpassad kollektivtrafik. För att naturturismföretagarnas anställda ska kunna ta sig till och från arbetet krävs i de flesta fall bil och körkort vilket utesluter möjligheten för många att ta en anställning. Eftersom företagen många gånger inte klarar att investera i mer boende för turister klarar man förstås inte att bygga personalbostäder för säsonganställda. Vidare skapar avsaknaden av pendlingsanpassad kollektivtrafik ett problem för ungdomar som ska praktisera under sin utbildning. Samma problem uppstår för en nyanländ som saknar giltigt körkort. Det kan vara långt mellan utbildningsplatsen/boendet och naturturismföretagets anläggning. Det finns alltså behov av att anställa men det går inte för den jobbsökande kan inte ta sig till arbetsplatsen.

Vi önskar därför en skrivning om att regeringen bör komma med förslag på hur kollektivtrafiken kan anpassas till naturturismföretagens behov av arbetskraftsförsörjning. Lämpligen bör ett framtida investeringsstöd för fler turistbäddar på landsbygden också omfatta personalbostäder.

9.8 Andra möjligheter och hinder

Utredningen skriver att utveckling av samordning av transporter mellan offentliga och privata intressen skulle vara "hypotetiskt". Det tror vi är en pessimistisk syn som beskriver en fastlåsnings i gamla tankemönster. Om vi stället tänker fritt så kanske exempelvis DHL skulle kunna bedriva varutransporter och persontrafik med samma fordon. Tänk främre delen av fordonet är buss och bakre lastbil. Med transportföretagens logistik och erfarenhet skulle detta gå att kombinera.

Samma buss som är en del av kollektivtrafiken skulle kunna transportera livsmedel till lanthandeln, reservdelar till bilverkstaden, medicin till boende samt e-handelsvaror. En modern variant på gamla tiders så kallade postbussar med sikte på ett hållbarare samhälle och en levande landsbygd.

Vi föreslår att regeringen tittar på möjligheten att med modern digital teknik och beprövade logistikkunskaper samordna varu- och paketleveranser till landsbygden med persontransporter.

9.10.3 Vägtrafik - Cykel

Vi föreslår att upphandlingskravet på kollektivtrafiken skärps så att cykel alltid kan medtas ombord på tåg och buss och att den växande skaran av svenska och utländska turister därmed i större utsträckning kan åka kollektivt istället för med bil.

9.11 Småföretagens transporter av besökare

Utredningens sista mening i kapitlet är besvärande för utredningen alternativt för lagstiftaren.

”Exakt vad som gäller i olika situationer för den företagare som transporterar gäster, om andra regler än ovanstående är aktuella och på vilket sätt exempelvis försäkringar gäller, har vi inte lyckats få besvarat”.

Vi noterar att utredningen inte lyckats klargöra vad som gäller i denna viktiga fråga för landsbygdens turismföretagare.

En utredning bör tillsättas skyndsamt för att bringa klarhet i om det är utredningen som inte förstått regelverket eller om det är regelverket som är obegripligt och hämmande för besöksnäringen.

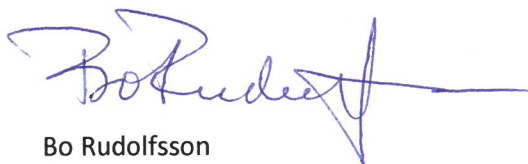
10.8 Turism i oskyddade områden

Utredningen förslår att Sveaskogs ägardirektiv för Ekoparkerna ska förtydligas så att större hänsyn tas till besöksnäringen. Det är bra, men det räcker inte eftersom naturturism också bedrivs i andra områden som inte är en Ekopark. Till exempel i områden med naturreservat som lockar turister eller en nationalpark.

Sveaskog har sänkt slutavkningsbar ålder vilket medför att antalet hyggen ökar kraftigt. När detta sker i ett område där företag bedriver naturturism kan det få stora konsekvenser för företagen och leda till en negativ landsbygdsutveckling. I en skogsbygd med både plantageskogsbruk och naturturism genererar turismföretagen enligt vår mening fler lokala arbetstillfällen. Naturturismen har dessutom potential att växa betydligt i skogsrika områden.

Hänsyn måste tas till markägaren vad gäller naturturism. Naturturismverksamhet ryms inte alltid inom allemansrätten. Markägaren ska vara helt införstådd med vad turismföretagets verksamhet innebär därefter bör en reglering gällande ekonomisk ersättning för skador och slitage ske.

Vi föreslår att regeringen utvecklar Sveaskogs ägardirektiv till att ta större hänsyn till besöksnäringen och att denna hänsyn inte bara omfattar Ekoparkerna utan också andra områden med naturturism.

Bo Rudolfsson
Kommunstyrelsens ordförande